

Prima instanță: L. Caraianu
Instanța de apel: V. Movilă, E. Dvurecenschii și N. Veleva
Instanța de recurs: T. Vieru, V. Clevadî, O. Sternioală,

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii: Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de către Gospodăria Țărănească „ȘTIROI”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” împotriva Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, prin care a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs depusă de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2015,

c o n s t a t ă

La 02 octombrie 2014, Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” a indicat că în baza acordului nr. 1 din 30 noiembrie 2009, încheiat între Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” și Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO”, reclamanta a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile: garaj cu suprafața de 84,5 m², construit în anul 1973; subsol cu suprafața de 44 m², construit în anul 1994; șopron pentru depozitarea cerealelor cu suprafața de 880 m², construit în anul 1967.

Susține reclamantul că potrivit pct. 4 al acordului, Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO” s-a obligat să contribuie în înregistrarea acestor bunuri la Oficiul Teritorial Cadastral, însă pînă în prezent nu a întreprins astfel de măsuri.

Ulterior, în privința Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” a fost intentat procesul de insolabilitate.

Menționează reclamantul că Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO”, nu-și onorează obligațiile stabilite în acordul nr. 1 încheiat la 30 noiembrie 2009.

Astfel reclamantul susține că conform certificatului din 01 septembrie 2014, se atestă faptul că bunurile imobile în litigiul au fost transmise de către Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO”, Gospodăriei Țărănești „ȘTIROI”, pînă la intentarea procedurii de insolabilitate în privința Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” și nu au fost incluse în masa debitoare.

Totodată reclamantul invocă că în cadrul exploatării acestor bunuri imobile, Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” a efectuat măsurările tehnice a construcțiilor indicate mai sus și a fost stabilită suprafața exactă: garaj cu suprafața de 83,5 m²; subsol cu suprafața de 44.0 m²; șopron pentru depozitarea cerealelor cu suprafața de 828 m².

Reiterează reclamantul că s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, deoarece bunul litigios a fost transmis reclamantei pînă la intentarea procedurii de insolabilitate în privința pîrîtului și nu au fost incluse în masa debitoare.

Solicită Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” recunoașterea valabilității tranzacției încheiate între Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” și Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO” și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor care au făcut obiectul acestei tranzacții.

Prin hotărîrea Curții de Apel Comrat din 31 octombrie 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 27, 28-30).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2015, a fost admis recursul declarat de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI”, fiind casată hotărîrea Curții de Apel Comrat din 31 octombrie 2014, cu remiterea pricinii la Judecătoria Ciadîr-Lunga, deoarece instanța de insolabilitate nu este competentă să judece pricina civilă în cauză (f.d. 48-51).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ceadîr-Lunga din 20 mai 2015, acțiunea înaintată de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” către Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 81, 87-89).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 iulie 2015, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Curții de Apel Comrat – A. Curdov, iar pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” către Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate, a fost strămutată la Curtea de Apel Cahul, pentru examinarea cererii de apel (f.d. 108-110).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2015, apelul declarat de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Ceadîr-Lunga din 20 mai 2015 (f.d. 131, 132-134).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, a fost considerată inadmisibilă cererea de recurs depusă de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2015 (f.d. 150-153).

La 01 noiembrie 2016, Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” a declarat cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, cu reținerea pricinii spre examinare în ordine de recurs.

În motivarea cererii, revizuentul a indicat drept temei pentru revizuirea înaintată art. 449 lit. b) CPC, - au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

În acest context a menționat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe noi și anume prin încheierea Curții de Apel Comrat din 27 mai 2016, s-a dispus de a înregistra în Registrul Bunurilor Imobile bunurile litigioase cu numerele cadastrale 961811337002 (garaj) și 961811336903 (acoperiș pentru depozitare). Din conținutul încheierii enunțate rezultă că bunurile imobile date au fost și sunt în proprietatea Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO”.

Sustine că potrivit certificatelor eliberate de către ÎS „Cadastru” la 16 septembrie 2016 bunurile imobile nr. cadastral 961811337002(garaj) și nr. cadastral 961811336903 (acoperiș pentru depozitare) au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile, la 20 iulie 2016 (f.d. 168-171).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 CPC al RM cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În susținerea cererii, revizuentul a indicat drept temei art.449 lit. b) CPC - au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

Din norma de drept citată se deduce că circumstanțele invocate de revizuent trebuiau să existe la momentul adoptării hotărîrii și că nu au putut fi prezentate din motive neimputabile participantului la proces.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele invocate de revizuent precum că încheierea Curții de Apel Cahul din 27 mai 2016 și extrasul din Registru bunurilor imobile eliberat la 16 septembrie 2016, denotă faptul că bunurile imobile – garaj cu suprafața de 83,5 mp, an.1973, nr. cadastral 9618113370.20; subsol cu suprafața de 44,0 mp, an.1994, șopron pentru păstrarea cerealelor cu suprafața 828,0 mp, an.1967, nr. cadastral 9618113369,03, au fost și sunt deținute cu titlul de proprietate de către Cooperativa Agricolă de Producere „TAȘLÎK-AGRO”.

Instanța de recurs menționează că încheierea Curții de Apel Cahul și extrasul din Registru bunurilor imobile sînt datate cu 27 mai 2016 și 16 septembrie 2016, adică după pronunțarea încheierii instanței de recurs și nu pot fi atribuite ca temei de revizuire prevăzut la art.449 lit. b) CPC.

Astfel just a fost stabilit că la momentul încheierii acordului nr. 1 din 30 noiembrie 2009, cît și la etapa examinării pricinii nu s-a constatat dreptul de proprietate a Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” asupra bunurilor imobile – garaj cu suprafața de 83,5 mp, an.1973, nr. cadastral 9618113370.20; subsol cu suprafața de 44,0 mp, an.1994, șopron pentru păstrarea cerealelor cu suprafața 828,0 mp, an.1967, nr. cadastral 9618113369,03.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că nu pot fi reținute argumentele invocate în cererea de revizuire,

deoarece circumstanțele la care face referire revizuentul nu pot servi drept temeiuri de casare a încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016.

Revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

În conformitate cu art. 453 alin.1) lit. a) Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinînd cererea de revizuire prin prisma motivelor de drept invocate Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă. Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, încât exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și în condițiile expres prevăzute de lege.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Instanța consideră că motivele invocate în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanțele judecătorești pe parcursul examinării cauzei pe cale ordinară și nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă careva temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărîri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuentul în argumentarea cererii nu invocă careva circumstanțe sau probe care a-r putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul *Brumărescu contra României*).

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost afirmată de către jurisprudența CEDO. Curtea, a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza *Brumărescu vs România*).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei*, *E. Duca contra Moldovei ș. a*), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În urma celor reținute supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art.6 paragraf

1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Pentru a se putea cere revizuirea unei hotărâri date de o instanță de recurs, se impune ca să fie stabilirea unei alte stări de fapt decât cea care fusese reținută în fazele de judecată anterioare, fie aplicarea altor dispoziții legale la împrejurările de fapt ce fuseseră stabilite, în ambele ipoteze urmând să se dea o altă dezlegare raportului juridic dedus judecății.

Analizând argumentele invocate de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, instanța reține că, argumentele invocate de revizuent nu pot servi drept temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile normei legale.

Din considerentele menționate mai sus, cererea de revizuire depusă de Șterbeț Constantin urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art.270, art.453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge, ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire depusă de către Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gospodăria Țărănească „ȘTIROI” împotriva Cooperativei Agricole de Producere „TAȘLÎK-AGRO” cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și recunoașterea dreptului de proprietate.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală